

[Etusivu](#) > [Koulutus, Oikeudelliset Verkostot Ja Virastot](#) > [Italy](#)

Sisällön tuottaja:

Italia

Tuomareiden ja syyttäjien peruskoulutus Euroopan unionissa

Italia

Yleiskuvaus

Italiassa yleisten tuomioistuinten tuomareiden ja syyttäjien peruskoulutus toteutetaan erillään muista oikeudellisista ammanteista (asianajajat ja notaarit) ja muista lainkäyttöalueista (hallintotuomarit, sotilastuomioistuinten tuomarit, tilintarkastajat ja verotuomarit). Sama koskee näihin ammatteihin pääsyä koskevia kilpailuja.

Yleisten tuomioistuinten tuomareiden ja syyttäjien peruskoulutus kestää 18 kuukautta, ja se on varattu kilpailun voittajille. Oikeusministeriö järjestää kilpailun yleensä vuosittain. Koulutusta tarjoaa [Italian oikeudellinen korkeakoulu](#) (*Scuola Superiore della Magistratura*, SSM) yhdessä [korkeimman tuomarineuvoston](#) (*Consiglio Superiore della Magistratura*, CSM) kanssa, ja sitä säännellään 30. tammikuuta 2006 annetulla asetuksella nro 26.

Kussakin kilpailussa nimitetään yleensä noin 300 harjoittelijaa, jotka ryhtyvät koulutuksen päätyttyä hoitamaan oikeudellisia tehtäviä.

Kilpailuun pääsyä säädellään seuraavalla asetuksella:

[Asetus nro 160, annettu 5. huhtikuuta 2006](#) *Uudet säännöt, jotka koskevat pääsyä oikeuslaitokseen sekä tuomareiden ja syyttäjien taloudellista etenemistä ja tehtäviä 25. heinäkuuta 2005 annetun lain nro 150 1 §:n 1 momentin a kohdan nojalla (1-9 §).*

Harjoittelua säädellään seuraavalla:

[Asetus nro 26, 30. tammikuuta 2006](#), *Scuola Superiore della Magistratura -oppilaitoksen perustaminen sekä 25. heinäkuuta 2005 annetun lain nro 150 1 §:n 1 momentin b kohdan (18-22 §) mukaiset oikeudellisten tarkastajien harjoittelua ja koulutusta, tuomareiden ja syyttäjien ammatillista kehitystä ja koulutusta koskevat säännökset.*

[Yleisten tuomioistuinten tuomareiden ja syyttäjien peruskoulutuksesta annettu asetus](#)

Yleiskatsaus yleisten tuomioistuinten tuomareiden ja syyttäjien peruskoulutukseen:

[Tuomareiden ja syyttäjien peruskoulutuksen järjestäminen Italiassa. Hyvät koulutuskäytännöt Italian oikeudellisessa korkeakoulussa.](#)

Peruskoulutukseen pääsy

Italian perustuslain 106 §:n mukainen nimitys yleisten tuomioistuinten tuomariksi tai syyttäjäksi tapahtuu julkisella kilpailulla, jota säännellään 5. huhtikuuta 2006 annetulla asetuksella nro 160. Asetuksessa säädetään tutkintoon osallistumisen edellytyksistä (2 ja 7 §), hakemusten jättämismenettelystä (4 §), tutkintolautakunnan kokoonpanosta ja tehtävistä (5 ja 6 §) sekä kirjallisesta ja suullisesta tutkintomenettelystä (1 ja 3 §).

Nykyistä tutkintojärjestelmää voidaan pitää toisen tason valintana, koska julkiseen kilpailuun osallistumiseen liittyy oikeustieteen tutkinnon lisäksi muita vaatimuksia.

Tutkinnon suorittaneet hakijat suorittavat harjoittelunsa 30. tammikuuta 2006 annetussa asetuksessa nro 26 vahvistettujen sääntöjen mukaisesti.

Peruskoulutuksen muoto ja sisältö

Koulutusjakso kestää kahdeksantoista kuukautta. Se jakautuu osioihin – kuusi kuukautta Italian oikeudellisessa korkeakoulussa ja kaksitoista kuukautta oikeustoimistoissa. Niiden toteuttamista koskevat säännöt määrittellään korkeimman tuomarineuvoston päätöslauselmassa (vuonna 2006 annetun asetuksen nro 26 18 §).

Oppilaitoksessa järjestettävän osion aikana harjoittelijat osallistuvat syventäviin teoreettisiin ja käytännön kursseihin aiheista, jotka korkein tuomarineuvosto on määritellyt kullekin vasta nimitetyille harjoittelijaryhmälle laadituissa ohjeissa, ja aiheista, jotka Italian oikeudellisen korkeakoulun hallitus on määritellyt vuosittaisessa ohjelmassa. Italian oikeudellisessa korkeakoulussa järjestettävän osion tavoitteena on parantaa sekä ammattitaitoa että etiikkaa (20 §).

Tuomioistuimissa järjestettävä osio on jaettu kolmeen jaksoon (21 §).

Ensimmäinen, neljä kuukautta kestävä jakso suoritetaan tuomioistuimissa, ja se käsittää osallistumisen tuomioistuimen toimivaltaan kuuluviin riita- tai rikkomusasioihin liittyvään oikeudelliseen toimintaan lautakuntakokoonpanossa ja yhden tuomarin kokoonpanossa. Siihen sisältyy osallistuminen istuntoihin.

Toinen, kahden kuukauden mittainen jakso suoritetaan yleisen syyttäjän virastossa.

Viimeinen, kuuden kuukauden jakso suoritetaan harjoittelijan ensimmäistä paikkaa vastaavassa toimistossa.

Kunkin nimitetyn harjoittelijaryhmän ohjelman vahvistaa korkein tuomarineuvosto koulutusohjeiden puitteissa (2 §:n 1 momentin o alakohta).

Menetelmä

Tuomareiden ja syyttäjien koulutusta ei pidä käsittää yksinomaan ”tekniseksi” koulutukseksi, joka rajoittuu sääntöjen tuntemiseen ja niiden soveltamiseen. Se on myös perustavanlaatuisen tilaisuus kehittää yhteistä oikeuskulttuuria, joka voi ilmetä myös oikeuskäytännön yhdenmukaistamisena, jotta saavutetaan oikeusvarmuuden (oikeusvaltioperiaatteen) ja päätösten ennakoitavuuden tavoite.

Italian oikeudellisessa korkeakoulussa järjestetään konferenssien tai täydentävien luentojen sijasta ammatillisia koulutuskursseja, jotka tarjoavat tilaisuuksia keskusteluun ja osallistumiseen ja joiden tavoitteena on jakaa ammatillisia kokemuksia.

Näillä kursseilla luokkahuonekeskustelut ja asiantuntijan koordinoimat työryhmät ovat keskeisessä asemassa.

Luokkahuonetoiminnan lisäksi oppilaitososioon kuuluu harjoittelujaksoja harjoittelijoille hyödyllisissä organisaatioissa. Kunkin muutoksenhakutuomioistuimen tuomiopiirin hajautettujen koulutusrakenteiden kautta järjestetään harjoittelupaikkoja julkishallinnossa, säilöönottokeskuksissa, rikosteknisissä laboratorioissa, ulkomaisissa lainkäyttöelimissä ja kansainvälisissä elimissä. Koulutusaloitteita järjestetään myös muutoksenhakutuomioistuimissa yhteistyössä asianajajaliiton ja sen laitosten kanssa, nuorisotuomioistuimissa, tuomioistuinten erityisosastoissa, korkeimmassa oikeudessa ja korkeimmassa tuomarineuvostossa.

Niin sanotun yleisen harjoittelun alkuvaiheessa painopisteenä on antaa harjoittelijoille tarvittavat taidot, jotta he voivat hoitaa tehtäviään vastuullisesti ja hankkia aineellisen oikeuden ja prosessioikeuden perustaidot.

Niin sanotun kohdennetun harjoittelun yhteydessä keskitytään erityistehtäviin, joita kukin harjoittelija joutuu hoitamaan koko jakson myönteisen arvioinnin päätteeksi. Tavoitteena on muodostaa ryhmiä tuomareista ja syyttäjistä, joiden virka, tehtävät ja erityisalajat muistuttavat toisiaan.

EU:n lainsäädäntöä koskeva koulutus, eurooppalainen rajatylittäviä elementtejä käsittävä koulutus, osallistuminen EJTN:n/CCBE:n toimintaan tai muuhun toimintaan, kieltenopetus

Italian oikeudellisessa korkeakoulussa tarjotaan erityisiä monitieteisiä opintojaksoja, joissa esitellään oikeusjärjestelmää ja oikeudellisia tehtäviä, käydään vuoropuhelua Euroopan tuomioistuinten (unionin tuomioistuimen ja Euroopan ihmisoikeustuomioistuimen) kanssa ja perehdytään syvällisesti oikeuden eurooppalaiseen ulottuvuuteen. Tällä tavoin käsitellään unionin tuomioistuimen ennakkoratkaisuja koskevia aiheita teoreettisesta ja käytännöllisestä näkökulmasta (suunnitteilla on teemakohtaisia istuntoja työryhmissä, joissa on mukana unionin tuomioistuimen lakimiesavustajia) sekä Euroopan ihmisoikeussopimuksen ja Strasbourgin tuomioistuimen järjestelmään kuuluvia erityispiirteitä. Vuodesta 2020 alkaen on järjestetty yhteistyössä Euroopan neuvoston kanssa viikon mittainen harjoittelujakso, jonka aikana osallistutaan HELP-ohjelman englanninkielisiin etäopiskelumoduuleihin, joiden tarkoituksena on antaa oikeusalan ammattilaisille ihmisoikeuksiin liittyvää koulutusta.

Kansainvälisellä tasolla harjoittelijat osallistuvat myös Euroopan juridisen koulutusverkoston järjestämiin erityisiin peruskoulutusohjelmiin. Näihin kuuluvat sekä THEMIS-kilpailu (kaksi tai neljä kolmen jäsenen ryhmää, joilla on ohjaaja ja jotka kohtaavat muut koulutuslaitokset yleisesti kiinnostavien aiheiden, kuten oikeusvaltioperiaatteen, etiikan ja rikos- ja siviilioikeudellisesta yhteistyön suhteen) että viikon mittainen AIAKOS-vaihto, jossa harjoittelijat vierailevat muissa eurooppalaisissa koulutuslaitoksissa muiden harjoittelijoiden tai muissa eurooppalaisissa koulutuslaitoksissa äskettäin nimitettyjen tuomareiden ja syyttäjien kanssa (vuosittain osallistuu 50 harjoittelijaa, joilla on asianmukainen kielitaito).

Suunnitteilla on myös muita kansainvälisiä vaihto-ohjelmia kahdenvälisesti muiden eurooppalaisten ja Euroopan ulkopuolisten toimielinten kanssa.

Tuomareiden perus- ja jatkokoulutuksesta kansallisella ja Euroopan tasolla vuonna 2003 annetun Euroopan tuomareiden neuvoston (CCJE) suosituksen nro 4 mukaan äskettäin nimitettyjen tuomareiden ja syyttäjien teoreettisia ja käytännön ohjelmia ei pidä rajoittaa puhtaasti oikeusalan tekniikoihin, vaan niiden olisi sisällettävä myös eettistä koulutusta ja avautumista muille oikeudellisen toiminnan kannalta merkityksellisille aloille, kuten työnjohtoon ja oikeushallintoon, tietotekniikkaan, vieraisiin kieliin, yhteiskuntatieteisiin ja vaihtoehtoisii riidanratkaisumenetelmiin.

Oikeusalan ulkopuolisten kysymysten osalta sekä oikeusjärjestelmällä että etiikalla on keskeinen asema Italian oikeudellisen korkeakoulun ohjelmissa.

Työnjohto on yhteinen tekijä, joka yhdistää yleisen koulutuksen (siviili- ja rikosoikeudelliset menettelyt sekä syytymenettelyt) kutakin alaa varten suunnitellut opetusviikot, ja myös oikeudellinen tietotekniikka on merkittävä osa koulutusohjelmaa.

Peruskoulutukseen liittyvien kansainvälisen alan erityisohjelmien lisäksi koulutusohjelmaan sisältyvät vieraat kielet, ja kaikki harjoittelijat osallistuvat vuosittain Legal English -lakikielikurssille.

Peruskoulutuksen ja pätevytymisprosessin päättäminen

Harjoittelun päätyttyä korkein tuomarineuvosto arvioi, voidaanko harjoittelijalle antaa oikeudellisia tehtäviä harjoittelujakson aikana suoritettua toimintaa koskevien kertomusten perusteella. Oikeustoimistojen ja Italian oikeudellisen korkeakoulun nimetyt ohjaajat ovat laatineet ne harjoittelujakson aikana.

Jos arviointi on myönteinen, harjoittelijalle annetaan oikeudellisia tehtäviä ja hänet nimitetään virkaan.

Jos arviointi on kielteinen, harjoittelija hyväksytään uuteen vuoden pituiseen koulutusjaksoon. Toinen kielteinen arviointi johtaa irtisanomiseen (vuonna 2006 annetun asetuksen nro 26 22 §).

■ Päivitetty viimeksi: 28/05/2026

Tämän sivuston eri kieliversioita ylläpitävät asianomaiset jäsenvaltiot. Käännökset on tehty Euroopan komissiossa. Muutokset, joita jäsenvaltiot ovat saattaneet tehdä tekstin alkuperäisversioon, eivät välttämättä näy käännöksissä. Euroopan komissio ei ole vastuussa tässä asiakirjassa esitetyistä tai mainituista tiedoista. Ks. oikeudellinen huomautus, josta löytyvät tästä sivustosta vastaavan jäsenvaltion tekijänoikeussäännöt.